

Telegraful Român

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1858 de Mitropolitul Andrei Șaguna
APARE SĂPTĂMĂNAL

Abonamentul:
Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 8 Dolari.

Articole și corespondențe
se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor
un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile
se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

CUVÂNTAREA

I. P. S. Mitropolit NICOLAE din prilejul Anului nou

Vă mulțumesc din adâncul sufletului pentru urările ce mi le-ați adresat și pentru sentimentele exprimate în această zi în care începem un nou an. Dați-mi voie să le consider îndreptate nu spre modesta mea persoană, ci către sf. noastră Biserică pe care o reprezintă. Ea e mama cea bună a neamului și ei i se cuvin toate laudele și toată recunoștința. Precum așa de frumos ați arătat, Domnule General comandant, ea și-a dat în tot trecutul nostru contribuția de frunte la păstrarea și formarea a tot ce avem azi: neam, credință, stat și limbă românească. Să credeți că și azi Biserica se străduiește să fie la înălțimea vremurilor, a aspirațiilor și a trebuințelor lor.

Ziua Anului Nou e un popas potrivit pentru a arunca o privire în trecut și o altă în viitor. Privind în trecut, asupra anului care s'a sfârșit, constatăm că a fost un an plin de sbuciumări, de frământări și de îngrijorări. Sbciumările acestea au provenit unele din cauze externe, altele din cauze interne.

Dincolo de granițele noastre se poartă de multă vreme în două părți ale pământului războaie crâncene, iar mai aproape de noi s'au produs tensiuni și conflicte serioase între cele mai civilizate popoare ale lumii, conflicte ce cu greu au putut fi domolite.

Iar în launtrul țării anul trecut a adus sbuciumări și prefaceri de-o importanță epocală. S'a modificat organizația de bază a Statului nostru și s'a creat un sistem nou de guvernare care, o spun spre bucuria noastră, își asumă cea mai mare răspundere în fața lui Dumnezeu și a Țării, pentru viitorul neamului. Filosoful Kant a spus odată că două lucruri i-au stors pe lume cea mai adâncă admirație: cerul înstelat sus și conștiința omenească plină de sentimentul răspunderii în interiorul nostru. Eu unde văd licărind cu putere o conștiință trează a răspunderii pentru binele obștesc, cred că se găsește la lucru o forță serioasă de prefacere a vieții. Iată motivul de ordin etic care mă face să mă bucur de această schimbare în viața politică a poporului nostru. La conducerea Statului nostru constat că s'a așezat o formă de guvernare bazată pe cel mai profund sentiment de răspundere.

Iar constatarea aceasta ne impune nouă tuturor datoria de-a acorda acestei conduceri toată încrederea, de a-i pune la dispoziție tot ajutorul și toate puterile noastre de colaborare.

Inceputul anului trecut ne-a găsit în mari frământări, în mijlocul unor lupte intestinale ce ne îroseau puterile în jurul unor dispute mă-

runte, în loc de-a le închina pe toate opere de consolidare a Statului. Totul era contestat în viața publică a noastră. Nu era hotărâre de guvernământ, nu era persoană, autoritate, valoare morală, lege și chiar constituție, care să nu fi fost supusă îndoielilor, care să nu formeze obiect de controverse și de ceartă continuă. Cu asemenea metode nu putea înainta Țara. Mai ales în această epocă, la scurt timp după unirea națională, trebuia ca toate gândurile și puterile noastre să fie închinete acțiunii comune și încheigate de întărire a neamului și a statului.

Dumnezeu însă a binevoit să aducă și această stare mult dorită prin înțelepciunea Regelui nostru prea iubit, care a avut curajul de-a merge drept la ținta salvatoare scotând Țara din frământarea care o slăbea din zi în zi. Iar în acțiunea porinită M. Sa a făcut apel la toți Românii, așa cum se face printr'un ordin de concentrare adresat tuturor țărilor ca toți să vină în ajutorul și în slujba ei.

O concentrare națională de sigur că trebuie să crească organic ca orice lucru care vrea să dureze. Ea trebuie să crească din convingerea profundă a tuturor despre necesitatea ei și din voința caldă pentru înfăptuirea aspirațiilor ei.

Deaceia adresez azi cuvântul meu către clerul și poporul sfintei noastre Biserici de-a răspunde fără șovăire la chemarea M. S. Regelui nu numai din datoria de-a asculta o poruncă, ci din conștiința că în felul acesta împlinesc un mandat al inimii, al conștiinței proprii de români. Indemn pe fiii mei sufletești de-a răspunde cu elan sincer și străbătut de adâncă iubire de neam și Rege. Căci o concentrare națională fără aderența entuziastă a tuturor nu se poate înfăptui.

Azi se face apel pentru adreziunea la un Front al Renașterii Naționale. Cine nu știe că de câte ori s'a petrecut un eveniment important în trecutul neamului nostru, Biserica a fost de față cu ajutorul ei, cu binecuvântarea ei. Mai ales azi doresc din toată inima ca Biserica să fie angajată la această operă de renaștere națională. Căci renașterea națională nu e o acțiune de caracter exclusiv politic, ci în primul rând ea are un caracter sufleteșc, ea trebuie să se adreseze adâncurilor sufletești prin mijloace și cu argumente de un ordin superior celor politice. Iată de ce răspunsul la apelul de-a intra în Frontul Renașterii Naționale nu înseamnă o chemare într'un partid politic, ci în șirul tuturor bunilor Români cari să-și aducă toate puterile lor pentru a contribui la întărirea neamului,

Discursul M. Sale Regelui

La cuvântarea rostită de I. P. S. S. Patriarh Dr. Miron Cristea, președintele consiliului de miniștri, Duminică dimineața, în Sala Tronului din Palatul Regal, cu ocazia Anului Nou, M. S. Regele a răspuns următoarele:

Înalt Prea Sfinția Ta, Domnilor,

Anul 1938 va însemna, în cronică neamului, un an plin de griji, dar și un an de reînnoire și de redeșteptare națională.

Singurul Meu gând călăuzitor în anul trecut a fost acela pe care l-am mărturisit cu prilejul noii Constituții: «Salvarea României». N'a fost numai un gând, ci a fost și o lozincă, un strigăt de alarmă. Am simțit o deosebită bucurie văzând felul cum Țara a răspuns la acest apel, prin voturile unanime ale plebiscitului, precum și avântul cu care s'au făcut înscrierile în Frontul Renașterii Naționale.

Este un semn îmbucurător, care dovedește cum țara noastră e sănătoasă și știe să răspundă cu înflăcărare la chemarea acelora care îi vreau binele...

Orice om de bună credință trebuie să recunoască că s'a făcut o efortare foarte mare și că s'a pus temelia unei mai raționale așezări a Statului. Rezultatele mântuitoare se vor vedea pe zi ce trece.

la o refacere, la o înprospătare, o înnoire a forțelor lui de viață.

E bine că s'a fixat ca ideal al statului nostru la această întorsătură epocală, a vieții lui: renașterea națiunii. Căci statul nu e un scop în sine, un ideal ultim, ci el este organul politic al națiunii, stând în slujba ei, existând pentru binele ei.

Deaceia statul să stea cald lângă națiune, lângă sufletul ei, să se inspire din ființa și idealurile ei și să nu uite un moment că toate puterile și rosturile lui vin dela națiune și le are numai pentru a o ajuta pe ea să-și desfășoare latențele și însușirile la nesfârșit. Statul să nu uite că e creat de națiune și are ca temelie mormintele ei, cre-

și dacă toate acestea s'au putut îndeplini într'un ritm așa de viu, este că toți au priceput acel primat al vremurilor noi: «Munca».

Vremea nu așteaptă pe om, suntem deci datori să ținem pasul cu ea, ca să ne ajutăm unul pe altul într-o continuă cale de ascensiune morală și materială...

Ritmul început va trebui urmat fără șovăială. Nu poate fi îngăduit nici o clipă de popas pe calea atât de frumoasă a Renașterii și întăririi României.

Toți Românii sunt datori, în aceste clipe, când multe primejdii se pot ivi, să lase la o parte interesele personale, și să muncească, cot la cot, într'un singur gând: al consolidării naționale.

Toți, trebuie să fie conștienți, că numai printr'o întărire și înflorire a obștei românești, poate fiecare să-și găsească apărarea și dezvoltarea nevoilor particulare.

Numai într'o comunitate sănătoasă și înfloritoare, poate fiecare să-și găsească fericirea și liniștea.

Nu mai poate să existe în România de mâine un interes particular, care să nu stea alături cu interesul obștesc al Patriei.

Consolidarea țării este o datorie față de istorie, față de sutele de generații, cari au luptat și au pătit pentru menținerea unui neam statornic, care și-a jucat, tăcut dar hotărât, rolul lui în dezvoltarea civilizației europene.

În numele acestui trecut, în numele acestor străbuni, cari au îndurat atâtea pentru viabilitatea neamului românesc, trebuie noi, cei de astăzi și aceia ce ne vor urma, să luptăm și să ne unim, pentru o moștenire atât de glorioasă să fie ferită de orice primejdie dușmană.

Dacă România vrea astăzi să păsească hotărât într'un nou ritm, pe o cale tot mai bună și mai frumoasă, ea n'o poate face decât având conștiința, că această clădire nouă se

(Continuare în pag. 2).

dința ei în Dumnezeu, jertfele ei nenumărate.

Ținând seamă de necesitatea ca statul să stea în serviciul națiunii, preoțimea răspunzând la apelul lui de-a intra în Frontul Renașterii Naționale, are să ducă în acest Front toată însuflețirea naționalistă de care a dat dovadă în trecutul neamului. Ea se va inspira și azi din faptul că Biserica a fost totdeauna vatra unui naționalism nu de fraze, nu de iluzii, ci real, ținând seama de nevoile, de durerile și de aspirațiunile adânci ale neamului.

Să ducă în acest Front naționalismul ei întemeiat pe puterile credinței. Și am convingerea că această încheiere a forțelor națiunii va lăsa

(Continuare pe pagina doua)

înaltă pe temelia de sacrificiu și de rezistență a atator străbuni, cari au muncit umili și tăcuți. Viitorul se clădește pe mormintele celor ce au fost.

Faptul că neamul românesc a putut, în decursul veacurilor, să înfrunte atâtea valuri dușmane, fără să piară, fără măcar să piardă din puterea sa de viață, trebuie să fie elementul de căpetenie al mândriei noastre naționale și chează hotărâtoare a viitorului nostru.

A fost o vreme când, pentru progresele civilizației, trebuia să privim peste granițele țării. Astăzi această vreme a trecut. Fără să disprețuim înfăptuirile făcute de alții, trebuie să ne fălim cu ceea ce producem noi, atât pe terenul spiritual, cât și pe cel material.

Progresele noastre sunt enorme și apartin patrimoniului național. Produsele industriei noastre încep să ne împlinescă toate nevoile; produsele minții românești de mult au pătruns în patrimoniul mondial.

Să fim mândri de ceea ce este românesc, și fiecare trebuie să aibă sentimentul că ajută la dezvoltarea țării, încurajând și folosind producția națională.

Ori și ce cetățean, demn de acest nume, trebuie să fie mândru de țara lui, trebuie să fie mândru că e român și trebuie să fie conștient, că numele neamului său este o fală.

Desvoltarea acestui sentiment este o condiție de înălțare, este o condiție de mai bine.

deschise larg porțile sufletului ca și rezorturile statului pentru o pătrundere în ele a credinței evanghelice, pentru acțiunea Bisericii. Căci renaștere națională fără ajutorul puterilor divine nu se poate înfăptui. În felul acesta Frontul Renașterii Naționale nu va avea ca efect numai o demolare a apelor la suprafață, ci o frământare cu nădejdi și cu puteri nouă a întregului aluat al sufletului românesc.

Nu mai ținând seamă de condițiile acestea conducerea noastră de Stat va putea să îndeplinească de aci înainte opera sa cu adevărat importantă și pozitivă pentru binele neamului, căci cea realizată în anul trecut, de pregătire a terenului, deși destul de însemnată, n'a fost cea mai grea, având în vedere caracterul perimat al ideologiilor cari nici n'au putut constitui o opoziție serioasă.

Nu mai așa vom putea vedea în curând o Românie renăscută în putere, capabilă să învingă orice pericole în viitor.

Și eu am ferma credință că Dumnezeu care ne-a păstrat două mii de ani prin vremuri atât de grele și ne-a adus la biruința unității naționale, nu ne va lăsa chiar acum să slăbim în puterile noastre, ci vrea să se realizeze prin noi un scop al Providenței Sale, o misiune importantă în această parte a lumii.

În clipele acestea în cari pășim cu astfel de mari și frumoase nădejdi într'un nou an, privirile noastre se îndreaptă spre Cel care constituie cel mai puternic temei al nădejilor noastre, spre M. S. Regele Carol II, organul principal al Providenței în mijlocul neamului nostru astăzi. Dumnezeu să-I dea putere, sănătate și încredere în sine și în puterile neamului nostru. Dumnezeu să-I lumineze gândurile și să reverse peste Tron lumina celei mai mari glorie de-a putea conduce neamul nostru, în această etapă epocală a istoriei lui, spre mărire și spre fericire.

Să strigăm cu toții:

Trăiască Regele!

Domnule președinte al Consiliului, Domnilor,

Munca și mândria de român fiind astfel ridicate la rangul de imperativ național, să privim viitorul cu încredere și să considerăm unele din înfăptuirile ce vor trebui făcute de azi înainte.

Nu pot să nu pun în primul rând opera de înzestrare a oștirii.

Este una din cele mai importante, dar și una din cele mai grele, cerând sacrificii materiale foarte mari și având numai un randament indirect.

La adăpostul acestei enorme opere, se va putea desvolta în liniște viața economică și socială a țării. Fără desăvârșirea ei nu putem munci și nu ne putem desvolta liniștiți.

Să nădăjduim că anul ce vine să nu ne pregătească decât zile de pace, dar această pace va fi cu atât mai sigură, cu cât vom fi mai tari și cu cât vom fi mai în măsură să ne apărăm drepturile noastre.

Înalt Prea Sfința Ta, Domnilor,

Doresc ca toți Românii să privească viitorul țării lor cu încredere, să creadă în cei cari conduc treburile obștești, și Eu sunt cel dintâi, cari nu am nici o altă dorință, nici un alt scop, decât dezvoltarea pașnică a Patriei.

Renașterea României la o viață națională mai bună, mai prosperă, sunt hotărât s'o duc la bun sfârșit, cu concursul tuturor.

Renaștere economică, dar și renaștere morală. Nu trebuie să existe Român în zilele de azi, care să nu-și depună toată râvna și toate puterile, pentru atingerea acestui țel.

Eforturile Mele și ale dregătorilor Statului vor fi mult ușurate, dacă vom simți că întregul popor susține și colaborează la această muncă.

Refacerea țării se face cu stăruință, cu energie, cu disciplină, cu dreptate, dar și cu imboldul sufletesc al națiunii.

Uniți cu toții, privind drept înainte, vom învinge, vom face din această țară, binecuvântată de Dumnezeu, una din cele mai fericite și mai înfloritoare.

Mulțumesc I. P. S. Tale, pentru caldele cuvinte ce Mi le-ai rostit și pentru urările frumoase, ce Mi le-ai adus, în numele întregului Popor.

Mulțumesc tuturor acelor, cari, în anul ce a trecut, au muncit cu drag pentru întărirea României.

Rog pe Cel Atotputernic să dăruiască țării Mele un an de belșug, liniște și mai ales de pace.

Urez tuturor, din tot sufletul Meu: La mulți ani!

Instalarea P. Sf. Sale Vasile al Maramureșului

Joi în 29 Decembrie 1938 a fost instituit în scaunul episcopesc al Maramureșului, P. S. Sa Dr. Vasile Stan, în cadrul unei solemnități impresionante. Actul instalării episcopale dela Sighet — a spus P. S. Nicolae Colan, ministrul cultelor și reprezentantul guvernului — este cel mai important eveniment național dela desrobire încoace.

Au trecut douăzeci ani dela desrobirea acestui colț al voievozilor străbuni și abia acum am ajuns să străngem la olaltă pietrele împrăștiat ale altarului strămoșesc și să reclădim vatra sufletească a neamului. Stăpânirea națională nu e deplină fără prezența altarului strămoșesc. Și acesta pecetluiește definitiv stăpânirea națională și-i cheazășuește dăinuirea ei peste veacuri.

S'a svonit că prezența unui scaun vlădicesc ortodox în Maramureș ar fi un act de rivalitate confesională. Nimic mai fals decât această scornitură, care ignorează trecutul. Maramureșul e leagănul Moldovei și vatra în care a odrăslit graiul scripturilor române.

Reînființarea episcopiei ortodoxe a Maramureșului a isvorât dintr'o înaltă maturitate politică bisericească a celorce au conștiința trează a trecutului și înțelegerea chemărilor viitorului.

Cuvintele pe care le-a rostit M. Sa Regle cu ocazia investiturii noului episcop al Maramureșului dovedesc, cât de largi sunt orizonturile M. Sale în ce privește destinul neamului nostru. Viața grea și condițiile măstere ale fraților maramureșeni îi țin ferecați ca într'un iad.

Suveranul nostru e Samarineanul milostiv din parabola Evangheliei care s'a aplecat asupra populației române din Maramureș, căzută între tâlhari, dând-o în grija Bisericii neamului să-i vindece ranele sufletului și ale trupului.

Tâlharii cari au jăfuit și au rănit poporul de baștină au fost catolicismul habsburgic hain, stăpânirea barbară ungurească și lăcustele biblice, cari au năpădit în această regiune.

Transfigurarea Maramureșului e o misiune grea și împreunată cu jertfe. P. S. Episcopul Vasile se caracterizează printr'un admirabil simț practic, caracter ortodox și românesc dărz și neșovăelnic și printr'o înaltă conștiință a datoriei. A descălecat în Maramureș cu voința nestrămutată de a construi o vatră prin care bunurile

spirituale ale rasei să se simtă acasă și populația acestei regiuni istorice să-și dea contribuția sa la sporirea tezaurului spiritual al neamului. Li dorim din tot sufletul să ajungă în scurtă vreme ca să se bucure de rodirile activității sale arhipăstorești!

P. S. Sa episcopul Vasile duce cu sine flacăra dela vatra sacră a Sibului. Eparhia sa e alăturată la mitropolia Bucovinei, al cărei braț ocrotitor i-a fost binevenit și până acum și care o va proteja și de aici înainte, până va ajunge să-și creeze așezămintele proprii de a reprezenta Biserica neamului în plenitudinea ei și al prestigiului ce i-se cuvine.

In drum spre Sighet

P. S. Vasile a plecat dela Sibiu a treia zi de Crăciun. I. P. S. Nicolae i-a rânduit ca însoțitori pe consilierii Tr. Scroboț și V. Nistor, ca delegați ai Arhiepiscopiei la serbările instalării.

La gara din Sibiu așteptau pe P. S. Vasile membrii Consiliului arhiepiscopesc; Profesorii dela Academia teologică și Școala normală și mai mulți fruntași sibieni, cari au urât celui ce pleca deplină izbândă în apostolatul său.

Primul popas a fost la Oradia, P. S. Nicolae Popovici aștepta la gară pe Episcopul Maramureșului împreună cu sfetnicii săi, găzduind la reședința episcopescă până a doua zi. P. S. Nicolae Popovici avea împuternicire dela I. P. S. Visarion al Bucovinei să instaleze în scaun pe noul episcop sufragane al Mitropoliei de peste munți. Până noaptea târziu ascultăm inițiativele harnicului Episcop al Oradiei, bogăția de impresii culese în vizitațiile canonice pe care le face în Bihor. Se desprinde din tot ce a experiat P. S. Sa încredere nestrămutată în renașterea turmei sale.

Dimineața, înainte de plecare se prezintă înaintea P. S. Vasile delegația Consiliului eparhial în frunte cu P. C. Alexie Latiș, care cunoaște lumea din Maramureș și condițiile vieții de acolo. Pe când eram la reședință, s'a prezentat dl inspector-șef al învățământului T. Neș din Cluj, dl prof. Dăscălescu, trimisul dlui N. Iorga la actul instalării.

La gara din Oradia întâlnim fruntași din partea locului, cari doresc să însoțească pe noul Episcop la Sighet. La frontieră apar în zăpada strălucitoare mogădețele fortificațiilor noastre. Zăpada albă acopere pământul țării și al vecinilor ca iubirea lui Dumnezeu care se revărsă peste cel nedrept ca și peste cel drept. Câmpia întinsă acoperită de zăpadă s'a dat în brațele somnului și visează lanurile de grâu care se vor legăna la vară de adierile zefirului.

La Valea lui Mihai ni se arată un punct, unde a coborât de pe undele vădului Regele mănăst de dragostea de neam și de fericirea țării. La Valea lui Mihai intrăm pe teritoriul Eparhiei maramureșene. Cucernicul preot Ciorogar prezintă omagiile credincioșilor. Gara e frumos împodobită și delegații localității fără deosebire de limbă și de credință urează P. S. Sale viață îndelungată și rodnică. P. S. Sa mulțumește de bunele urări și arată că în inima sa păstrează iubire pentru toți ce iubesc pe Dumnezeu și slujesc cu credință Patria și pe Rege. Apoi împărtășește tuturor arhiereasca binecuvântare. Drumul de aici încolo a prilejuit credincioșilor noștri, clerului nostru și de toate confesiunile să arate bucuria și venerațiunea față de solul sfintei noastre biserici.

La Satu-Mare au ieșit în întâmpinare autoritățile civile și militare, străjerii și pre-militarii. Cuvântul de bun venit i-au adresat aici primarul orașului, iar Societatea ortodoxă a femeilor a oferit P. S. Sale buchete de trandafiri.

De față la această primire a fost dl colonel Coman, prefectul județului, un ofițer

M. S. Regele a adresat țării în noaptea Anului nou, următorul mesaj la Radio

Anul care se sfârșește ni-a adus, ca toți cei trecuți, bucurii și dureri, dar 1938 ni-a adus noi speranțe și noi posibilități de muncă și de progres.

România are azi mai multă nevoie decât oricând de întrunirea tuturor fiilor ei într'un singur avânt și o singură credință.

Nu prin strângerea tuturor rândurilor împrejurul unei Români Renăscute vom găsi puterea de a sta stâncă neclintită împotriva tuturor primejdiilor și vrăjmășiilor.

Români, în această clipă, când începe anul 1939, fiți cu ochii ațintiți înainte, fiți cu ochii ațintiți asupra căii de progres și pro-pășire, pe care pășește Patria. Fiecare în sufletul său să găsească scânteia patriotică, care să-l îndemne să fie și el partaș la această operă de Renaștere Națională.

Înalt rugăciunile Mele către Dumnezeul părinților noștri, să dea Țării Mele și poporului Meu un an, în care să piară toate urile, un an în care să nu se vadă decât o desăvârșită unitate de gânduri și simțiri pentru binele Patriei. Să ne dăruiască Dumnezeu și un an de belșug, de liniște și de pace.

Iată urarea ce o fac cu sufletul cald și toată dragostea Mea, în această clipă, României și Românilor, — zicând tuturor tradiționalul: La mulți ani! Trăiască România!

de elită care a petrecut mulți ani în garnizoana Sibiu. De pe tren apare silueta bisericii ortodoxe din Satu-Mare, care prin deosebita râvnă a colonelului Coman ca prefect al județului este aproape terminată. Sanctuarul ortodox dela Satu-Mare are să fie un giuvaer arhitectonic.

În continuarea drumului de triumf, trenul românesc intră pe teritoriul vecinilor Maghiari și Ruteni. Spre seară intrăm iarăși pe teritoriu românesc. Pe drum s'a înmulțit considerabil numărul celor care veniau la praznicul instalării.

Printre aceștia se găseau membrii adunării eparhiale, clerul ortodox și reprezentanții autorităților administrative.

Sosim la Sighet. La gară multă lume civilă și militară. S'a făcut o primire la gară din partea Primăriei, de unde am plecat spre Palatul Eparhial. Soldații din garnizoană în mare ținută. În multe case lumânări aprinse în ferestre.

În fața Palatului Eparhial așteaptă preoțimea în ornate. P. S. Vasile ia manta arhierescă și cărja. E salutat aici cu alese cuvinte și cu sentimente de bucurie de către P. C. Dr. Vasca, vicarul eparhial.

P. C. Sa s'a îngrijit cu un tact deosebit să aranjeze programul festivităților până în cele mai mici amănunte, încuierarea oaspeților, etc. etc. astfel încât totul s'a desfășurat în cea mai desăvârșită ordine.

Publicul numeros a asistat la slujba religioasă în biserica din Palatul eparhial. Serviciul divin l-a săvârșit I. P. Cuviosul arhimandrit al capelei, iar cântările de strană le-au executat doi meșteri psalti.

După terminarea slujbei a urmat o consfătuire în sala de recepție a episcopiei, în care Vicarul a raportat despre programul festivităților din ziua următoare.

P. S. Vasile s'a interesat de oaspeții și de reprezentanții autorităților să fie găzduiți în condiții corespunzătoare și a primit asigurări că s'au luat toate măsurile necesare.

În ziua Instalării

În dimineața zilei de Joi la ora 9-30 a sosit P. S. Nicolae Colan, ministrul Cultelor și Reprezentantul Guvernului și a fost întâmpinat la gară de P. S. Nicolae al Oradiei, de P. S. Vasile și de autorități. În biserica capelă episcopală un sobor de preoți îmbrăcați în ornate așteptau sosirea P. S. Episcopii și începerea sf. liturghii. Biserica destul de încăpătoare era tixită de public. Un grup însemnat de credincioși de la țară, în portul lor obișnuit. Profit de timpul reclamat de primirea la gară a oaspeților și rog pe țărani să arate cum se colindă prin Maramureș.

Publicul a ascultat diferite colinde simple și originale, până la sosirea înalților ierarhi.

P. S. Nicolae Colan a luat loc în scaunul arhieresc, sf. liturghie s'a săvârșit de către P. S. Vasile și Nicolae cu mare sobor de preoți cu patru diaconi ceremoniali. Răspunsurile liturgice le-a dat corul episcopiei, alcătuit din cântăreți și cântărețe pe sprânceană iar conducătorul însuși cu mari aptitudini artistice.

La sfârșitul sf. liturghii, P. S. Colan a dat citire decretului Majestății Sale asupra alegerii, confirmării și investiturii P. S. Vasile ca episcop ortodox al Maramureșului. Dr. Vasca a citit gramata arhierescă. P. P. S. Nicolae al Oradiei a citit telegrama primită dela I. P. S. Visarion prin care-l imputernicește să-l instaleze în scaun pe P. S. Vasile și rostește următoarea cuvântare:

Sufletul nostru este străbătut încă, până'n cele mai dinlăuntru ale sale, de bucuria cerească ce a isvorit cu prisosință din minunea cea mare, milostivă și iubitoare a Nașterii Domnului Isus Hristos. La această bucurie profund religioasă se adaugă astăzi o bucurie nouă, românească și ortodoxă, sosită acum — la plinirea vremii — luminoasă și întăritoare pentru Maramureșul smerit și obidit.

«Iată vestesc vouă bucurie mare, care va fi la tot poporul» (Luca 2, 10) căci astăzi vi s'a trimis vouă părinte și păstor în numele lui Hristos al lumii mântuitor.

După o așteptare grea și îndelungată, dar plină de nădejde și credință, Maramureșul descălecătorilor de țară, Maramureșul suferințelor și umilirilor de apoi, Maramureșul cel de străini năpădit, Maramureșul sărăcit și de ei vlăguit, Maramureșul orfan întru cele duhovnicești ale sale, își primește din nou, prin voia lui Dumnezeu și a oamenilor, instituția sa fundamentală, pe maica sa duhovnicească, episcopia ortodoxă română, episcopie ștearsă vremelnice de pe fața pământului de vrăjmași istorice mai tari decât puterea de împotrivire a nefericiților iobagi români.

Reactivarea episcopiei ortodoxe române de Maramureș — prin întinzarea solemnă a celui dintâi episcop din țara românească pe veci întregită și liberă — este un act al dreptății dumnezeiești și omenești în același timp. Căci, prin el ne reintegrăm astăzi pe cale legală în plenitudinea drepturilor

noastre inalienabile, legate de străbuna moștenire părintească. Biserica neamului, cu fruntea nimbă de aureola unei mucenicii de veacuri, se întoarce astăzi pentru totdeauna la ale sale și întru ale sale. Este o prea bine meritată răsplătire a istoriei. Prin această întoarcere ea înoadă firul tradițiilor active ortodoxe acolo unde el a fost rupt cu câteva veacuri în urmă, pentru ca să-l toarcă mai departe, prin munca lor de apostoli, episcopii a căror galerie strălucită și lungă o deschide astăzi — sub cele mai bune și făgăduitoare auspicii — Prea Sfințitul Episcop Vasile Stan.

Temeiul neclătit al praznicului acestuia și al dreptății lui nu suntem noi, sau numai noi cei de astăzi, ci mai vartos înaintașii noștri prea vrednici de pe aceste plaiuri. De aceea nici la bucuriile lui nu putem fi și nu suntem părtași noi cei dinți, ci ei.

Văd duhovnicește pe ctitorii străvechi și de viață domnească ai episcopiei dela mănăstirea Perii, pe Sas-Vodă și fiii săi Balița-Vodă și Drag și apropiindu-se de noi și privindu-ne cu privirea iluminată de bucuria și mulțumirea launtrică de a-și vedea reînviată, cu cinste și cu mărire, moștenirea lor printr'un nou și mare ctitor domnesc, Regele Carol II, ctitorul întregii vieți spirituale a țării Românești, întinse acum — fără hotare despărțitoare de frați — din apele Tisei și până'n într'ale Nistrului.

Văd venind pe cei dintâi conducători investiți cu drepturi episcopale ai Mănăstirii Perii, stavropighia Patriarhului Antonie al Bizanțului, pe Pahomie, exarhul din 1391, pe Simion Sălăgeanul și pe Ilarie, pe ceilalți episcopi dela început pomeniți de hrisoave, dar rămași fără nume întru acest veac, pe mitropolitul Ioanichie al Belgradului cel cu jurisdicția întinsă până aici, pe episcopii Eftimie și Serghie, cel venit pe aceste plaiuri din vatra mănăstirii Tismana, pe Silomon cel trimis de Constantin Movilă Domnului Moldovei la cererea duiosă și stăruitoare a credincioșilor oropsiți de aici, pe Ieremie cel plecat din mănăstirile sfinte ale Atosului, pe vlădicii Petronie și Grigorie, Dosoftei și Silvestru, pe mitropolitul martir Sava Brancovici care a ostenit până aci, pe energicul, prea învățatul și neînfricatul apărător al ortodoxiei împotriva catolicismului agresiv pe episcopul de viață nobilă Iosif Stoica și pe Dosoftei al II cel din urmă episcop cunoscut până astăzi, care a apărut și binecu-

vântat sufletului Maramureșului ortodox. Veniți voi toți cei știuți și pomeniți și cei de oameni neștiuți și nepomeniți, veniți și îmbrățișați cu toată căldura sufletului vostru apoi stolic pe urmașul vostru din scaunul reînființatei voastre clitorii! Veniți și vă bucurați, că ceea ce ați sămănat voi cu lacrimi și întru mari necazuri, a rodit peste veacuri, ca pe un rod prea binecuvântat al cerului, praznicul mare și luminat de astăzi...

Iată și ceata ingerilor în trup, soborul călugărilor celor 14 mănăstiri maramureșene pășind încet, într'o grandioasă procesiune mănăstirească, cu mâni încrucișate spre rugă, cerând fierbinte ajutorul și binecuvântarea lui Dumnezeu pe seama Prea Sfințitului Episcop Vasile, pentru ca el să poată birui pe toți vrăjmașii văzuți și să poată trezi la viață nouă — prin luminile culturii creștine și românești — toate puterile și energiile latente ale sufletului maramureșan...

Dar ce întunecă acolo zarea? Este mulțimea nenumărată a iobagilor români, mucenici pe acest pământ, dar trecuți cu cinste din această lume în credința părinților lor. Vin și ei, vin ca un val puternic împins de istoria veacurilor trecute, spre a vedea a avea minunea lui Dumnezeu și răsplătirea suferințelor lor...

Așadară toți cei scumpi ai noștri, vii și morți, sunt de față. Toți am venit ca să ne împărțăm ca dintr'o cuminecătură sfântă, din bucuria unică a praznicului de față, Dumnezeu! cum să-ți mulțumim după cuviință pentru toate câte ne-ai făcut și ne-ai dat nouă? Cum să ne arătăm vrednici de atâta bunătate a Ta?

Iubit cler și popor dreptcredincios!

Dumnezeu v'a trimis astăzi un părinte iubitor și un bun păstor, care sufletul său își va pune pentru oile sale (Ioan 10, 11), v'a trimis un arhieru «cuvios, fără răutate, fără de prihană... însuși fiind ispitit, putând și celor ce se ispitesc să le ajute» dupăcum zice apostolul Pavel în epistola către Evrei (Evrei 7, 26 și 2, 17), iar nouă celor ce purtăm pe umerii noștri mari răspunderi românești și creștinești la granița dinspre Miază Noapte și Apus, un încercat împreună luptător pentru neam, lege și Rege, și un harnic împreună ziditor al fortificațiilor morale cari se vor împleți și închea, într'un întreg indestructibil, cu brăul de fier și de piatră care încinge, apărător și scu-

FOIȘOARA

Colindele și colindatul

(4) de Prot. Gh. Maior, profesor (Sfârșit)

Indată după constituire, seară de seară, după cină, în casa gazdei făceau pregătiri pentru examenul public dela Crăciun, care putea aduce și poticneli. De se călca tradiția sau nu se respecta moralitatea, ochii vigilenți ai bătrânilor și ai „părintelui” adevăat ai preotului, drept pedeapsă îi putea opri să-și petreacă în sărbători sau să nu le recunoască constituirea. În acest caz cu durere și rușine trebuiau să aștepte ziua de 15 Noemvrie a anului viitor. Și era greu pentru tineret un an de acesta.

Pregătirile pentru Crăciun se făceau cu colinde. Le memorizau textul, învățau melodia, căutau să le execute cât mai corect, ca să-i laude satul, și cu mai multă cruzare de energie (și pentru aceasta se împărțeau în câte două grupe, cari cântau alternativ, în felul gornistilor militari români). Ce disciplină impunătoare se ținea la aceste repetiții.

A trecut postul cu antrenament în vederea celor din noaptea de Crăciun. E

seara mare, adevăat ajunul Crăciunului. Vor pleca la drum, să colinde satul. Drumul lor simbolizează, cum spun colindele, călătoria lui Iosif cu Maria, drumul Magilor, închinarea păstorilor, călătoria Domnului printre oameni, — aducând închinare, cerând sălaş, căutând virtute, împărțind bucurie.

Colindatul începe dela „părintele”, la care se prezintă toți feciorii. Încep să cânte, după dătină, ca la toți oamenii, la fereastră. Aici însă așteaptă cu nerăbdare să vadă de sunt poștiți ori nu în casă. De nu-i primește în casă, e semn rău. Vor fi pedepsiți cine știe pentru ce vină. De-i primește tesar de bucurie. Părintele îi binecuvintează și povățuiește cum să se poarte, amintindu-le, că de va afla ceva rău despre ei, vor fi opriți. Urmează câteva datini locale, vâtaful schimbă vinul din ploscă cu părintele ș. a. cari simbolizează și ele anumite momente și datorințe creștinești.

În unele părți dela părintele, în altele dela notarul, învățătorii sau primarul satului, cari sunt colindați în ordinea arătată aici, se despart în două cete. Unii o vor lua cu judele mare în o parte de sat, ceilalți cu judele mic în altă parte, pentru a colinda satul mai repede să nu-l apuce ziua albă. După ce au terminat se vor întoarce la gazdă cântând colinda judei, adevăat vâtaful lor. Vor merge din casă

în casă, tratându-i egal, fără a face vreo deosebire că e bogat ori sărac, că are să le dea colacul și bucată de carne, că li le dă mai mari, sau n'are ce le da. Nu e mai puțin adevărat, că și omul are să-i primească cinstit. Și fiecare să va și strădui s'o facă. Altcum o va păși la „hodăițat”, la Anul-nou sau la Lăsatul secului de Paști când depe culmea unui deal deasupra au dreptul și feciorii să-l spună satului întreg în vorbe nu prea măgulitoare. Primirea cinstită se reduce doar la atât: să le bați în fereastră ori să ieși afară, îndatăce încep colinda, și să-i poțestești s'o continue în casă, să le mulțamești, dându-le o vorbă bună, și de ai, un colac, o bucată de mușchiu de porc și eventual câțiva bani. Și a primi bine pe colindători înseamnă a primi pe Hristos, și-i vor mulțumi:

Rămăi, om bun, sănătos
Ca un trandafir frumos,
C'ai fost gazda lui Hristos!

Și cel care-i primește bine, spune altă colindă, pe lumea cealaltă va sta la masă cu Hristos. Dacă ficiorii nu se poartă bine, retează colinda, ori își bat joc de el, fie la fereastră, fie în casă, fie când ies din casa sau din curtea lui, să se aștepte că în sărbători nu vor avea prilej de bucurie! Dimineața va ști „părintele” și va ști tot satul, și părintele va cere sprijinul primarului, ca reprezentant al forței publice și-i va opri.

Dacă au trecut bine acest examen, în dimineața de Crăciun, cu conducătorii în frunte vor fi duși de gazdă la biserică. În vechime așa li ducea gazda în fiecare Duminecă și sărbătoare de peste an. În vremea din urmă, însă numai la Crăciun. În restul anului, organizarea aceasta e păstrată în vederea ordinii la joc și la primirea oaspeților din alte sate. Când se colinda la toate onomasticile, va fi avut și altă importanță, dar despre aceasta nu ne-a rămas nici o urmă.

Dar ce impresie, ce simțăminte, ce misticism nu deștepta colindatul la cei din casă! Se colindă întâi colinda satului sau a ținutului, dar de ea și pe aceeaș melodie se leagă cea potrivită casei. La popor nu melodia joacă rolul principal, ci textul. Urmărește cuvintele cu atenția și cu ecoul, de care noi intelectualii nu suntem capabili, când e vorba de producțiile populare. Și acum, vă rog, adăugați la aceasta ce am spus despre cuprinsul moralizator al colindelor.

Nu pot uita niciodată seara, în care am auzit colindând mai întâi la fereastră bunicelor mele, ca mic copil! Colindătorii aici nu intrau în casă, decât unde erau fete mari. Cântau numai la fereastră. Cei din casă nu aprindeau decât candelă. Lumina sau lampa se aprindea numai după ce treceau cu colindatul. Ce emoție! Ce așteptare sfântă! Cum vorbea tăcerea sărli

titor, trupul sfânt al neamului și hotarul pe veci însemnat al scumpei noastre țări.

Voi să-l primiți iubiții mei, pe Prea Sfințitul Episcop Vasile, cu sinceritatea și iubirea cu care a venit Prea Sfinția Sa la voi. Nu numai să-l primiți — aceasta e puțin — ci să-l și ajutați cu fapta toți, din toate puterile voastre, toți fără nici o deosebire, dela cel mai mic și până la cel mai mare, pentru ca astfel de și prin conlucrarea armonică a tuturor să se poată tămădui cât mai neîntârziat rănila mari ale trecutului dureros și să poată răsări ctitorii noi, prin care să se preamărească iarăși în aceste părți ale lumii ortodoxia străbună și vrednicia neamului nostru românesc, cel mult și de mulți prigonit.

Și acum, după ce pentru înscăunarea Prea Sfinției Voastre s'au îndeplinit toate cele arătate de sfintele canoane, de rânduielile sfintei noastre biserici autocefale ortodoxe române, după ce conform datinelor țării ați primit investirea regală din partea Majestății Sale dreptcredinciosului nostru *Rege Carol II* și având și noi pentru aceasta convenită încredințare din partea Înalt Prea Sfințitului Visarion, mitropolitul canonic al acestei eparhii, Vă declarăm înscăunat pe Prea Sfinția Voastră, Prea Sfințite Episcop Vasile, în scaunul episcopiei Maramureșului cu reședința în Sighet.

Prea Sfințite!

Urcând în această clipă istorică acest scaun vlădicesc Vă fac urarea — izvorită din inima mea caldă de fost învățacel al Prea Sfinției Voastre și acum de împreună-slujitor la altarul neamului și al lui Hristos, în aceste părți ale pământului românesc, — ca prin păstoria Prea Sfinției Voastre, care acum începe, să încărcați, ca un bun ucenic al școlii marului mitropolit Șaguna, — de cât mai multă strălucire morală scaunul vlădicesc al Maramureșului, având parte dela Dumnezeu de o păstorie îndelungată, pașnică și lui Hristos Domnul bineplăcută.

Ceasul vremii bătrâne a bătut de nou... Maramureșul ortodox și-a deschis istoria sa... Dumnezeu să Vă ajute să scrieți cea dintâi pagină de aur din ea, Amin. —

Urmează noul episcop, a cărui vorbire de înaltă inspirație, cu sugestive evocări ale trecutului și înălțătoare perspective de viitor, cu programul de activitate, real, sobru și adânc cugetat, a făcut adâncă impresie asupra publicului ascultător.

Vorbirea e următoarea:

aceleia! Deseori am exclamat: Ce Crăciun frumos avea copilăria mea. Și ca a mea sigur și a altora din vremea cu alți oameni, cu alte simțiri, cu alte concepții.

Cunoscând acestea, cine ar mai putea spune despre colindat, că este un simplu obicei. Colindatul cerea o organizare a tineretului. Și ce organizare minunată! Afară de gazdă, aleasă și ea de tineri, și afară de tradiție nimic forțat, nimic din extern, nici măcar poliție. Conducere autonomă. Alegere liberă și care dă deplină autoritate celor aleși. După ce le-a dat autoritatea, le-o apără și se supun necondiționat, din respect față de ei înșiși și față de bunul nume al satului, „ca să nu se facă ei și satul lor de răs”. Organizații astfel se vor prezenta înaintea autorităților satului, organizații și cu grije înaintea satului în cursul anului întreg. În tot timpul ce admirabilă educație a simțului de respect față de autorități, față de sat, față de societatea lor, față de semenul din sat, care trebuie deopotrivă cinstit, ori e bogat ori e sărac. Ce organizare impunătoare a tinerimii! Pe ce temelii simple și totuși călăuziți de cele mai avansate principii: vot obștesc, liber, pe față, autoritate din încredințarea multă, cu răspundere și sancțiuni, cultivare a simțului onoarei!

N'a avut și nu are țărânul nostru cultură? Nu i-am înțeles-o, nu i-am susținut-o și nu i-am încurajat-o. O tinerime, care se

«Aceasta este ziua care a făcut-o Domnul, să ne bucurăm și să ne veselim într'ânsa».

Biserica noastră drept măritoare n'a aflat altă expresie mai fericită, ca acest stih, pentru ziua făcută de Domnul spre bucurie și veselie, atunci când vestea mare a învierii Fiului lui Dumnezeu aleargă prin lume să spună neamurilor, că iată proorociile s'au împlinit, omul este răscumpărat și mântuit de vina ce-l îndepărtase de Tatăl din ceruri, și luminat și curățit prin jertfa dumnezească este iar fiu și moștenitor al împărăției cerești.

Nu cred să fie o lipsă de evlavie și o nepotrivire, dacă acest stih, în care vibrează bucuria și veselia creștinească pentru o zi sfântă, pentru o zi rară prin unicitatea ei, îl folosesc ca temelii simțimentelor noastre la praznicul de astăzi, al învierii episcopiei Maramureșului. Sunt aci momente de asemănare, ce se impun bunului simț cu o evidență ce nu poate fi tăgăduită.

Nu este intențiunea noastră să construim la acest prilej istoria bisericii drept măritoare maramureșene din însemnările câte au mai fost cruțate până la noi de dintele timpului. Viața acestei biserici, din adâncimile evului mediu și până la sugrumarea ei, este atât de încărcată de lupte viroase, de prigoane și aspre suferințe, încât înșirarea lor ar turna numai paharul amărăciunii în dulceața zilei de azi.

Totuși, pentru că cei neiscușiți în cetirea vremurilor trecute să nu se rătăcescă, cumva, crezând că această episcopie a Maramureșului ce-și primește astăzi păstorul, ar fi o organizație nouă intrusă acum pe acest pământ, iar credincioșii ei niște prozeliti, simțesc, că e o datorie pentru luminarea neștiutorilor, să scot la iveală din ceața timpurilor unele fapte, atâtea câte credem că sunt de lipsă, spre a sta mărturie, că noi astăzi mergem pe urmele strămoșilor noștri.

Înainte de toate trebuie să se știe că Românii maramureșeni pe acest pământ sunt la ei acasă. N'au fost aduși de nicăieri, alte neamuri au dat năvală peste dânșii. Ei au crescut din acest pământ cu datinele, cu portul, cu credințele, cu mândria lor românească, cu bucuriile, amărăciunile și suferințele lor prin veacuri, cu legea lor românească drept măritoare, cu bisericuțele lor de lemn în care își înălțau cugetele la Dumnezeu și se întăreau în virtute.

conduce pe sine, fără legi și regulamente scrise, care-și face educația socială, în chipul arătat, e cred ceea ce și-a dorit și-și poate dori mai mult orice neam de pe pământ.

Azi e în agonie și această frumoasă tradiție.

Cu ea pierdem una din cele mai importante instituții de educație, care și-ar avea rostul și azi. Căci băieții scăpați de băncile școlii primare, școala care prea adesea vede înaintea ochilor copii din Anglia sau Germania, mai nou din America, și nu români,* până la armată sunt lăsați fără nici o îngrijire. Ba duhul vremii și năravurile „domnilor” dela sate și a celor trec prin sate îi scot și de sub autoritatea destul de slabă a părinților. Și atunci cu utopiile importate depe alte meleaguri, vom face din român un popor cult?

Cultura a aptitudinilor unui popor e capabilitate de creare și de dezvoltare dar uzând de tot ce s'a putut agonisi până atunci de acel neam. Ea nu e o zestre moartă, pe cari să o poți transporta în colete poștale dintr-o parte în alta a lumii. Ea nu este nici o ramură de salcie, pe care s'o tai la Berlin, sau la Paris, și implântând-o pe țărmul Bârsel să prindă rădăcini și să înmugurească. Ea e stejarul, care crește dintr-o ghindă mică, în mediul prielnic firii lui, crește încet și vâjnos,

* Prin „Straja Țării” și „Premilițiile” s'a re-mediat neajunsul.

Biserica în care cinsteau numele lui Dumnezeu și al sfinților și se închinau și se rugau pentru ușurarea sorții și mântuirea sufletelor era cea drept măritoare a răsritului, biserica ortodoxă a neamului românesc, dominantă în patria noastră.

Această biserică ortodoxă maramureșană, își avea o organizație proprie, potrivită cu vremurile de odinioară, tot așa de veche ca șinea mul românesc. Prin veacul al XIII este remarcată, iar în cele următoare până la începutul veacului al XVIII, istoriografia bisericească înșiră 23 episcopi ortodocși, cari au păstorit în Maramureș.

Șița Românilor maramureșeni, tare prin credință și cu rădăcini vânoase adânc înfipte în acest pământ, mai bine de 400 ani a ținut piept cu toate prigoanele, cu toate sălnicile cu toate răpările ce mai întâi regi, unguri asmuțiți de catolicismul intolerant, mai apoi principii și nobilii calvini le-au năpustit asupra lor și a ortodoxiei lor.

Aceste prigoane necreștinești au fost în parte îndrumate de Pronia cerească și spre un scop mare și bun. Mândrii voievozi, Dragoș, Sas și Bogdan, sătui de atâtea hărțuială nedreaptă, au descălecat cu oamenii lor dincolo de Carpați și au întemeiat Moldova.

Li vor mai fi urmat și alții în cursul vremii, când cuțitul a ajuns la os, dar au mai rămas destui și în cuibul părintesc, care de nevoie și au plecat cerbicea înaintea celor tari și sălnici, dar nu și-au lăpădat credința, ci au ținut legături de frățietate cu cei plecați și au avut nădejde și sprijin dela ei. Ba ce este mai de mirare, în mănăstirile de pe acest pământ necăjit a înflorit cel dintâi grai românesc în traducerea sfintelor Scripturi pe limba noastră.

Această minunată tărie de credință și în același timp de rezistență națională începe să se clatine abia către anul 1700, când catolicismul intolerant cu regii unguri sub domnia Habsburgilor cari le luaseră locul, schimbă maniera brutală a ofensivei contra ortodoxiei, înlocuindu-o cu alta, pentru un timp oarecare mai dulce și plină de făgăduință.

Atras mai ales din cele din urmă, o parte a românilor ardeleni, cu mitropolitul de Bălgrad, se unește, — partea cea mai mare rămânând credincioasă credinței strămoșești, dar vreme lungă fără conducere duhovnicească și în isbeliștea tuturor furtunilor deslănțuite de dușmani.

Biserica maramureșană mai rezistă până pe la anul 1735, când se stinge cel din urmă episcop ortodox, care o apărare cu mare curaj. Apoi este răstignită și ea și îngropată de fari-seii vremii, întocmai ca Mântuitorul de jidovi și cu ea credincioșii ei sunt încovoiați în jugul tuturor umilinelor, până aproape de totala desființare.

După răstignire și îngropare a treia zi a urmat strălucita înviere și apoi înălțarea.

Pentru biserica ortodoxă din Maramureș astăzi este învierea, după o amoroasă asemenea cu moartea de aproape 200 de ani. Cu voia lui Dumnezeu va veni și rândul înălțării.

Aceste străfulgerări din trecutul Maramureșului, în ziua bucuriei de astăzi, sunt arătate fără amărăciune, ci ca să se vadă în lucirea lor, că episcopia ortodoxă înviată astăzi aici, are la spate ei o existență de veacuri multe pe plaiurile maramureșene.

Le-am pomenit și pentru că în sufletul nostru să păstrăm o clipă de reculegere astăzi, pentru mucenicii ei cu morminte neștiute, ce nu mai pot fi încununate decât de florile unei duioase aducerii aminte.

Cu aceste să tragem iar vâul asupra trecutului, mângându-ne, că Dumnezeu, ocrotitorul nostru, a trimis acestui neam încercări grele, ca să-l ridice și mai mult în slava Sa.

Ne întoarcem deci gândul dela suspinele trecutului la măreția vremurilor ce le trăim de douăzeci de ani încoace, și lăsam recunoștința noastră să curgă în valuri asupra celor ce prin adunarea neamului nostru într-o patrie românească largă și binecuvântată de Dumnezeu cu toate bunătățile, ne-au făcut să uităm în două decenii schingiuiri și umiliri de veacuri.

Veșnică pomenire și recunoștință fericitului Rege, unificator și întemeietor al României-Mari Ferdinand I, sfetnicilor săi patrioți și vitezei sale armate, care a dat din nou și Maramureșului cutropit de străini, simțirea-i românească, desrobindu-l, și încrederea în sine, ce-i fuseră furate.

Din această isbândă curge și izvorul bucuriei praznicului nostru de astăzi, al reînființării episcopiei ortodoxe a Maramureșului.

Trezitu-s'a dorința acestei reînființări cu binecuvântarea I. P. S. Mitropolit Nicolae în Congresul național al bisericii ardeleni (1927), și s'a înfăptuit în 1937, prin purtarea de grije a I. P. S. Patriarh Miron, cu învoirea și aprobarea P. S. Episcopi ai Clu-

crește sute, chiar mii de ani, în tăcere, și de va fi să cadă, va cădea cu zgomot și cutremurându-se pământul sub el, și după moarte va fi folositor. Așa este cultura și progresul unui neam.

Colindele indiferent cum le împărțim sau cui le atribuim și colindatul fac parte din cultura noastră; au fost forte cari au contribuit la dezvoltarea sufletului nostru. Și mă bucur, că pătura noastră cultă a început să le prețuească din nou valoarea.

Concertele de acest fel, arată, că am început să ne căutăm ne noi înșine, să ne regăsim chiar, după ce multă vreme am răstăcit prin străini. Poate că pe această cale vom ajunge să reînviem și colindele și colindatul, și încă într-o formă mai cu pretenții. Căci iubire de tradiție nu înseamnă împlerire, stare pe loc, ci progres, necontenit progres, însă progres firesc și nu artificial, care adeseori numai distruge, fără a mai putea clădi.

Și găsesc, că orașul meu natal, Brașovul, orașul cu cea mai veche și mai frumoasă tradiție românească în Ardeal, orașul în care eu am copilărit, am colindat, am fost cu însozii, în care mi-am făcut studiile la acest far de lumină și unde le-am putut termina cu ajutorul moral și bănesc al comitetului parohial dela sfântul Nicolae, al unor fruntași profesori ca fie iertatul și mult iubitul meu profesor Dr. Alexandru Bogdan, ca directorul Virgil

Onițu, ca pâr. prot. Dr. Iosif Blaga și ca dl Axente Banciu — cărora le exprim și astăzi toată recunoștința mea și pe cari îi pomenesc deatâteori în rugăciunile mele, — orașul în care am învățat să-mi iubesc neamul, tradiția și toate creațiile și produsele lui, Brașovul și azi înțelege cele ale trecutului în sensul arătat de mine și propovăduiește generațiilor ce vin, că un neam trăiește și se dezvoltă firesc numai cultivând cu grije tradițiile lui bune.

Mulțumind celor ce m'au onorat chemându-mă să conferențiez la acest concert și mulțumind celor ce au avut amabilitatea să mă urmărească cu atâtea binevoitoare atenție în înaintea cărora, — cerându-le scuze pentru eventualele mele insuficiențe de conferențiar sau cunoscător în materie, — am voit să scot la iveală, că atât colindele, cât și colindatul merită să fie făcute obiect de studiu și să fie încurajate deși sunt lucruri atât de vechi; tuturor le doresc să petreacă sărbătorii fericite cum erau măcar cele din copilăria noastră, din copilăria cu alte vremi, cu alți oameni, cu alte simțiri și cu alte concepții de viață. Și închei cu cuvintele colindelor:

Năsterea lui Hristos,

Să ne fie de folos,

Și de-acum până 'n vecie

Mila Domnului să fie

cu Dvoastră, cu toți și cu întreg neamul nostru românesc.

jului și Orăzii, cu ajutorul material oferit de I. P. S. Mitropolit Visarion al Bucovinei și prin creștinească înțelegere și bunăvoință a fostului președinte al Consiliului de Miniștri, dl Gheorghe Tătăreanu, care într'un gând cu ministrul cultelor și cu ceilalți membri ai Guvernului a întocmit Decretul-Lege de reînființare. Tuturor acestor binefăcători, între cari cuprindem la loc de cinste și pe reprezentanții orașului și județului pentru generoase înzestrări, astăzi le exprimăm în chip sărbătoresc o caldă recunoștință și-i vom pomeni cu evlavie la rugăciunile noastre ce le vom înălța Părintelui ceresc dela altarul sfintelor noastre biserici din Maramureș.

Dar, mai presus de toate, inimile noastre, tresăltând se pleacă cu adâncă grațitudine și cu nețărmurit respect înaintea Majestății Sale Regelui nostru ortodox Carol II, și-i cântăm psalm de laudă și preamărire căci prin regeasca Sa iscălitură, pusă pe Decretul-Lege al înființării celei dintâi episcopii ortodoxe sub înțeleapta Sa oblăduire, s'a făcut marele ei ctitor și ocrotitor. Fapta Majestății Sale — după cum însuși a binevoit a ne descoperi în cuvântarea dela investire — este un semn vădit, că în sufletul Său de Suveran și credincios al Bisericii noastre ortodoxe, are grije deosebită pentru locuitorii acestor plaiuri istorice ale Maramureșului și în același timp o socotește ca îndeplinirea unei datorii plăcute către Neam și Biserica strămoșească în acest colț de țară, unde este atâta nevoie de consolidarea elementului românesc.

Pentru noi este o datorie de conștiință să primim întemeierea acestei episcopii așa cum ne-a fost dată, ca un dar regesc de înaltă însemnătate națională, ca o hotărâtoare afirmarea a drepturilor noastre etnice, ca întărirea suflătească și putere morală pornită din dragostea către locuitorii eparhiei și ca o puternică statornicie a neștirbirii fruntariilor noastre.

Să ne rugăm lui Dumnezeu să binecuvinteze și să sfințească dorința regală, care este și a noastră a tuturor, ca tot într'o înălțare să fie viitorul eparhiei și al Maramureșului!

Inima ne îndeamnă, să spunem un cald cuvânt de mulțumită tuturor celorce din dragoste creștinească ne-au cinstit această zi cu participarea lor...

Iar acum cuvântul meu se îndreaptă către voi, iubitorilor mei fii duhovnicești, din episcopia Maramureșului care sunteți de față și care din cuvioase pricini n'ați putut veni la această sărbătoare, care este înainte de toate a voastră.

În marele Colegiu electoral, care m'a învrednicit să mă trimită propovăduitor al cuvântului mântuirii în această parte a Țării, mi-am dat făgăduință către membrii adunării eparhiale ai acestei episcopii că «venind la voi — după cuvântul Ap. Pavel — voi veni cu belșugul binecuvântării evangheliei lui Hristos» (Rom. 15, 29).

Mântuitorul Isus Hristos ca lumină a venit în lume (Ioan 3, 19): eu voiu mărturisii și propovădui printre voi această lumină, ca să nu umblați prin întuneric, ci să aveți lumina vieții (Ioan 8, 12) și fii ai luminei să fiți (Ioan 12, 36).

Mântuitorul a adus pe pământ dela Tatăl Său din ceruri cuvântul adevărului și al slobozeniei: eu voiu îndruma către acest adevăr, ca să-l cunoașteți și să fiți slobozi (Ioan 8, 31, 32).

Mântuitorul ne-a descoperit, că Dumnezeu este iubire, că așa a iubit lumea, încât și pe Fiul Său l-a dat răscumpărare pentru ea, eu prin cuvânt și prin faptă vă voi îndemna să-L iubiți din toată inima, din tot sufletul și din tot cugetul vostru

(Mat. 22, 37) și să păziți poruncile arătate de Fiul Său, ca împreună să vină la voi și să-și facă sălaș în sufletele voastre (Ioan 14, 23).

Mântuitorul ne poruncește, să ne iubim chiar vrășmașii, să facem bine, să împrumutăm nimica așteptând și să fim milostivi precum și Tatăl nostru din ceruri este milostiv cu noi (Luca 6, 35—36), eu vă voi povățui, să urmați cu credință acestor porunci, ca să îndulciți și viața voastră și a aproapelui și să simțiți împărăția lui Dumnezeu înlăuntrul vostru (Luca 17, 21).

Mântuitorul ne-a dat nădejdea vieții veșnice în împărăția Tatălui Său: eu voiu căuta să vă întăresc în siguranță, că toate făgăduințele dumnezeiești se împlinesc fără nici o sminteală.

Dar Mântuitorul ne-a mai dat și puțința de a ne împreuna cu El încă din viața aceasta pământească, prin Taina sf. împărțășanii: eu vă voi sfătui să primiți cât mai des cu credință și cu dragoste în ființa voastră cinstitul și sfântul Său trup și sânge, spre tămăduirea sufletului și trupului și spre dobândirea vieții de veci.

Mântuitorul e păstorul cel bun, ce-și pune sufletul pentru oile Sale (Ioan 10, 11): glasul meu vă va chema în turma Sa, ca lupii să nu vă răpească și risipească (Ioan 10, 12), ci să primiți viață veșnică și în veci să nu periți (Ioan 10, 28).

Mântuitorul este învierea și viața (Ioan 11, 25): eu vă chem la această înviere și viață fără de sfârșit, ca să credeți în el și nici voi să nu muriți în veci (Ioan 11, 26).

Voi propovedui — ca apostolul neamurilor — înțelepciunea lui Dumnezeu cea tainică și ascunsă, pe care a rânduit-o mai înainte de veacuri spre slava noastră (Pavel 1 Cor. 2, 7) și nouă ne-a descoperit-o prin Duhul Său (1 Cor. 2, 10), ca să umblăm în căile vieții noastre pământești înflăcărați de această înțelepciune, să nu ne smintim și să nu ne rătăcim.

Cu acest belșug al evangheliei lui Hristos vin la voi și doresc fierbinte, să sporească în simțirea voastră, povătuindu-vă faptele, ca apoi «însuși Dumnezeu păcii să vă sfințească în toată deplinătatea; și duhul vostru, și sufletul vostru și trupul vostru să se păzească în toată întregime, fără prihană la venirea Domnului Iisus Hristos!» (1 Tes. 5, 23).

Cu noi este Dumnezeu. Slăvit fie numele Său acum și în vecii vecilor! Amin.

Au urmat recepțiile în Palatul eparhial. S'au prezentat pe rând cultele, autoritățile civile și militare, Societatea ort. a femeilor, delegațiuni de credincioși dela țară. Răspunsurile pe cari P. S. Sa le-a dat celor ce l-au felicitat, au fost totdeauna pline de miez, dovedind nu numai bogată experiență de viață, ci adâncă convingere religioasă, patriotism și naționalism luminat, duh de dreptate și de o nobilă onestitate.

La cercul militar

Consiliul eparhial a aranjat la cercul militar un banchet pentru participanții la festivitățile instalării episcopale, de 300 persoane clericale și militare.

Garnisoana militară din Sighet a primit oaspeții în localul frumos împodobit al Cercului militar situat în centrul orașului.

N'au lipsit dela banchet vorbirile, pentru M. S. Regele ținută de P. S. Nicolae Colan, Ministrul Cultelor. Vorbirea e ascultată cu mare cuviință și la sfârșit corul intonează imnul regal. Al doilea toast e al Excelenței Sale dlui Rezident regal Alexandru Hanzu în cinstea noului episcop și a chiriarhilor prezenți.

Din partea armatei, comandantul vânătorilor de munte. Au mai vorbit din partea consiliului eparhial consilierul Rușdea și alții. Seria vorbirilor o încheie noul episcop, care adresează un calduros cuvânt de recunoștință și mulțumire tuturor cari

au contribuit la înfăptuirea acestui mare eveniment național, pomenind pe I. P. S. Visarion al Bucovinei, căruia îi aduce omagiale mulțumiri; Episcopilor Nicolae al Clujului și Nicolae al Orădiei pentru consimțământul de a fi cedat părți din eparhiile lor pentru înființarea episcopiei Maramureșului. Seara a urmat concertul corului eparhial cu un program ales și bogat.

Participanții la acest concert au putut admira prestațiile artistice ale unor coriști cari sacrifică timp și oboseală pentru a-și procura și lor și altora înalte clipe de mulțumire și de plăcere artistică.

Seara și noaptea de Joi și dimineața următoare oaspeții au părăsit Sighetul, cu impresia că în ziua de 29 Decembrie 1938 s'a deschis o epocă nouă în istoria Maramureșului.

Dumnezeu să binecuvinteze via Sa Meramurăș și pe toți lucrătorii viei!

Correspondent ocazional

Preoțimea în slujba neamului

În tot trecutul, îndepărtat sau apropiat, preoțimea a stat cu deplinătate de suflet în slujba neamului, contribuind în măsură supremă la luminarea, la întărirea lui, la aducerea unor zile mai bune pe seama lui.

Și opera aceasta a îndeplinit-o preoțimea prin însași desfășurarea misiunii sale, căci preotul este prin definiție cel mai bun luminător, cel mai sigur și mai puternic mângâietor și ajutător al păstorilor.

N'a îndeplinit această operă numai decât prin anezarea la misiunea și la activitatea sa preoțească și a vre-unui alt oficiu, și a vreunei alte calități.

În misiunea preoțească se cuprind toate îndemnul și toate mijloacele pentru a aduce propășirea neamului o contribuție maximă.

Unii preoți au crezut totuși de bine după război să activeze și în cadrul unor partide politice, pentru a folosi și mijloacele oferite de politică spre ajutorarea păstorilor lor. Dar de aceștia n'au fost nici o treime din totalitatea preoțimii din arhiepiscopie. Poate că mulți dintre ei au putut fi în felul acesta de bun folos poporului pistorit, dar cu siguranță că cei ce-au rămas neîncadrați în partide, n'au fost cu nimic mai prejos în foloasele ce le-au adus poporului credincios, ba, dacă au fost plini de râvnă în misiunea lor, au realizat pentru binele neamului cu mult mai mult decât cei cari au activat chiar cu demnitate pe teren politic.

Imprejurările actuale sunt mult deosebite de cele de până acum. S'a înființat un partid politic unic «Frontul Renașterii Naționale», care fiind unic nu va mai desbina poporul și nu va mai deslănțura ura unora împotriva altora, ci va strânge toate energiile neamului ca să lucreze în frățietate și solidaritate pentru progresul nației noastre.

Nimic din ce-a fost rău în vechea viață politică, nu va mai exista în acest partid.

Deaceia I. P. S. Mitropolit Nicolae a și dat, în magistrala cuvântare rostită cu prilejul Anului Nou, îndemn preoțimii să se alăture la acest «Front al Renașterii Naționale», pentru a fi și ea și pentru a-și aduce și contribuția ei, acolo unde se află întreg neamul.

Dar cu toate că natura acestei organizațiuni politice este atât de deosebită în bine de tot ce a fost, îndemnul I. P. S. Sale nu constituie pentru preoțime o obligație. Ar fi greșit să se interpreteze acest îndemn în sensul că I. P. S. Sa ar crede că preotul nu poate aduce cel mai mare aport la întărirea neamului și statului chiar rămânând numai în cadrul misiunii sale sfinte.

Preotul, ori că este ori că nu este înscris într-o organizație cu atât de frumoase idealuri și metode în slujba neamului, tot va da cea mai însemnată contribuție la întărirea și renașterea națiunii.

TELEGRAME

Din prilejul Anului nou, I. P. S. Sa Mitropolitul nostru Nicolae — a trimis Majestății Sale Regelui Carol II, — următoarea telegramă:

Majestății Sale

REGELUI CAROL II

BUCUREȘTI

Mulțumitori pentru tot ceea ce înțelepciunea și dragostea de țară a marelui nostru Suveran ne-a dăruit în anul care a trecut, cu încredere nezdruccinată în viitor prezint Majestății Voastre din pragul Anului Nou hotărârea mea și a credincioșilor mitropoliei ortodoxe ardelenene de a Vă urma pe drumul pe care ne chemați și fac Majestății Voastre urări de sănătate și fericire.

NICOLAE

Mitropolitul Ardealului.

La această telegramă I. P. S. Sa a primit următorul răspuns:

Vă mulțumesc din toată inima pentru frumoasele urări ale mitropoliei ardelenene de noul an.

CAROL.

De anul nou

Privirile noastre s'au îndreptat cu recunoștință spre Celce a luminat prestigiul României, în afară și înlăuntrul țării, spre M. Sa Regele Carol II, dorindu-l deplină sănătate și noroc.

Cu prilejul anului nou armata noastră, prin ministrul apărării naționale, a urât M. Sale Regelui și Marelui Voevod să trăiască mulți ani ca să se bucure de roadele străduințelor depuse pentru binele țării.

În persoana Prințului Moștenitor oștirea vede pe cel mai tânăr ofițer de astăzi și conducătorul viteaz de mâine.

În urarea către armată, Suveranul a accentuat că toți trebuie să ne rugăm Celui Atotputernic, ca să ne dăruască în anul ce vine liniște și pace. Anul 1939 va fi un an de muncă și progres pentru armată ca și pentru întreaga țară.

Să dea Dumnezeu să fie liniște și pace!

Nr. 10.883/1938 Ep.

Comunicat

Se atrage atențiunea Onor. oficii protopresbiterale și parohiale, că conform circularii Oficiului central de licitații Nr. 242.308/1938, nu pot fi respinși concurenții dela licitații publice, pe simplul motiv că aceștia nu depun garanțiile în recipisa Cassei de depuneri, ci în efecte de stat sau garantate de stat și în numerar.

Se va cere însă concurenților bordeloul de proprietate a titlurilor ce le prezintă la licitație ca garanție.

Sibiu, 28 Decembrie 1938.

Consiliul arhiepiscopesc

Nr. 201/1939.

Comunicat

Se aduce la cunoștința tuturor oficiilor protopresbiterale și parohiale din Arhiepiscopia ort. rom. de Alba-Iulia și Sibiu, spre știre și strictă conformare, că în urma dispoziției luate de Direct. generală P. T. T. în buletinul pe Decembrie 1938, Nr. 24, se sistează cu 1 Ianuarie a. c. gratuitatea expedierii epistolelor recomandate.

În urmare în viitor vor avea să fie achitate taxele de recomandare cuvenite.

Gratuitatea expedierilor scrisorilor simple și a mesageriilor (pachete) se menține și pe mai departe.

Sibiu, 4 Ianuarie 1939.

Consiliul Arhiepiscopesc

Plecarea P. Sf. Episcop Vasile al Maramureșului

După investire, P. S. Sa Dr. Vasile Stan, Episcopul Maramureșului, a mai rămas câteva zile în orașul de reședință al mitropoliei noastre, în care a ostenit cu atâta folos ani mulți. A doua zi de Crăciun, și-a luat rămas bun dela altarul catedralei mitropolitane, slujind cu mare sobor o sf. Liturghie. In aceeași zi, I. P. S. Mitropolit Nicolae a dat o masă frățască, la reședința Sa, în onoarea P. S. Episcop Vasile, la care au luat parte toți consilierii arhiepiscopiești și mitropolitani și profesorii Academiei teologice „Andreiane” și ai școlii normale „Andrei Șaguna”, aflători în Sibiu. Cu acest prilej, I. P. S. Mitropolit Nicolae a rostit o mișcătoare cuvântare de adio, pe care o redăm după însemnările fugare ce le-am făcut:

Prea Sfințite,

Prea Cucernici Părinți,

După alegere și investire, așteptăm și praznicul instalării P. S. Tale în scaunul arhieresc al reînființatei Episcopii a Maramureșului. Îl așteptăm cu două simțăminte: cu regret și cu bucurie. Cu regret, pentru că P. S. Vasile se desparte de noi, se desparte de Sibiul acesta, în care și-a petrecut cea mai mare parte din viață. Ne-am obișnuit să-l știm nedespărțit de Sibiu, și acum când ne părăsește, numai simțământul că Episcopia Maramureșului își primește ca prim Episcop el ei un bărbat vrednic, orientat limpede asupra nevoilor ei mari și mici, ne alină părerile de rău.

Eu în deosebi, mă simt dator să-i mulțumesc — în mijlocul tuturor colaborărilor mele și ai P. S. Sale — pentru tot sprijinul mare și prețios pe care ni l-a dat când mi-am început activitatea arhipăstorală, ca organizator al școlii normale „Andrei Șaguna” și apoi ca Arhiereu-vicar.

Nu vă pot spune cât am prețuit această colaborare. Orice căteori interesele Bisericii noastre mă obligau să plec într-o parte sau alta, aveam liniște deplină știind că rămâne acasă P. S. Sa. Prea Sfințite,

Exprimându-ți calde mulțumiri în numele Meu, al Mitropoliei și al Arhiepiscopiei noastre, îți fac urări de păstorie lungă, împreună cu succese cât mai mari pentru sfânta noastră Biserică, în cel mai îndepărtat fost colț al Mitropoliei noastre, unde s'a păstrat pe lângă o viață românească străveche, și o trează conștiință ortodoxă ca reminiscența unui lung trecut ortodox.

Dumnezeu s'ajute să-ți desăvârșești opera de reintegrare complexă a românilor maramureșeni la sânul Bisericii străbune. Pe drumul apostoliei P. S. Tale, noi te însoțim cu urări de isbândă deplină.

Vădit impresionat de cele auzite, P. Sf. Episcop Vasile, adresându-se I. P. Sf. Mitropolit Nicolae, a răspuns:

E foarte greu să aflui cuvintele potrivite pentru a exprima tot ce simt în sufletul meu acum când mă despart de Sibiul anilor bărbăției și bucuriilor mele.

Știu ce mă așteaptă în Maramureș. Am primit multe expresii de simpatie, din alătea părți, cu prilejul alegerii și investirii mele ca Episcop al Maramureșului. Cuvintele I. P. S. Tale le pune coroană tuturor — și pe toate le iau ca o îmbărbătare.

Deși regretele sunt mari când mă despart de această Arhiepiscopie — care în tinerețe m'a ajutat cu bursă ca s'o pot sluji mai târziu — totuși sentimentele ce mi s'au arătat, mă fac să primesc noua chemare cu foarte mult optimism și încredere. Pentru că acei oameni cari mi-au dovedit simpatie — în primul rând I. P. S. Ta — sunt sigur că-mi vor sări într'ajutor oridecâteori se va simți trebuință.

Am supt aici la Sibiu spiritul șagunian. Acest spirit vreau să însuflească și Maramureșul, pentru că sunt convins

că numai acest spirit curat și stăpân pe sufletele noastre poate duce la înflorire sfânta noastră Biserică.

Vă mulțumesc din adâncul inimii pentru toate încurajările de cari m'ați împărțat în timpul cât am slujit sub păstoria I. P. S. Voastre. Slujba mea a fost foarte ușoară, pentru că greutățile tot în sarcina I. P. S. Voastre au rămas. Am mulțumirea de-a ști că m'am conformat întotdeauna sfaturilor I. P. S. Voastre.

Exprim mulțumirile mele P. C. consilierii ai Mitropoliei și Arhiepiscopiei noastre și spun cu inima împăcată că armonia de lucru între Arhiereu și P. C. Lor nu a fost tulburată niciodată, de nici o dificultate.

Recunoștința cea mai mare se cuvine însă I. P. S. Tale, care m'a ales locuitor și mi-a încredințat atâtea misiuni onorabile.

Vă uez, Înalt Prea Sfințite, mulți fericiți ani. Naia Bisericii noastre, călăuzită de înțeleptele povești ale I. P. Sf. Voastre, să meargă totdeauna înainte, pe drumul progresului.

A treia zi de Crăciun, la amiază, P. Sf. Episcop Vasile și suita, a luat trenul spre Sighet, în vederea solemnității instalării în scaunul vlădicesc al Maramureșului. M.

Anul Nou la Sibiu

Sărbătoarea Anului nou la Sibiu a decurs cu mare solemnitate. La sfânta liturghie săvârșită de I. P. Sf. Mitropolit Nicolae au asistat toți membrii administrației publice și corpul ofițeresc în frunte cu dl General comandant al corpului 7 armată, George Oprescu.

A predicat părintele M. Neagu. După sfânta Liturghie a avut loc o recepție în reședința mitropolitană, la care după omagiile aduse Bisericii și I. P. S. Sale de dl General-comandant G. Oprescu, Păr. consilier Tr. Scorobet, dl Primar Dr. S. Pop, I. P. S. Sa a rostit o luminoasă și memorabilă cuvântare de lămurire a datoriei noastre românești în vremea de pace și

E o cuvântare program pentru statul și neamul nostru în vremurile însemnate de azi pe care o dăm în fruntea foii.

A avut loc apoi o recepție la corpul 7 de Armată, la care a participat și I. P. S. Mitropolit Nicolae, exprimând armatei române, scutul nostru în vreme de pace și apărătoria noastră în vreme de război, urări de întărire și de perfectă înzestrare.

Dăm mai jos cuvântarea P. C. Păr. consilier Tr. Scorobet.

Societatea sibiiană are astăzi nespusa bucurie de a Vă prezenta prin noi cele mai cordiale urări de anul nou și a Vă asigura de toată venerațiunea și dragostea, iar sf. Biserică, pe care o conduceți, de nestrămutată alipire și credință.

Suntem adânc convinși că făcându-Vă aceste urări și solemne mărturisiri suntem în asentimentul sutelor de preoți și a sutelor de mii de fii duhovnicești ai I. P. S. Voastre.

Sunt câteva clipe de când I. P. S. Voastră ați înălțat rugăciuni de mulțumire la tronul Tatălui ceresc din fața sfântului altar al catedralei pentru binefacerile revărsate asupra tuturor în anul trecut și ați implorat ocrotirea Cerului pentru anul, în care am intrat.

Nu poate fi ceva mai reconfortant pentru noi toți decât să ne apropiem prin închinare și rugăciune de altarul Celui veșnic, și dela care isvorește toată darea cea bună și tot darul desăvârșit, ca să-I închinăm viața noastră, bine știind că numai în măsura în care aceasta se încadrează în ordinea eternă, supranaturală, dobândește o valoare și un rost.

Nu putem ști în această clipă ce ne va rezerva Dumnezeu în pronia Sa pentru

anul cel nou. Greutăți și necazuri ne înconjoară. Nu vrem să cerem să fim scutiți de ele, ci să avem putere de a le înfrunta și birui. Ne bucurăm, văzând cum crește și înflorește credința, cum se adâncește dragostea și cum nădejdea cucerește sufletele noastre.

De jur împrejurul țării noastre sbucium, furtună, cresc valuri de vrăjmășie, de teroare și de nesiguranță. Sufletul omenesc nu găsește acolo loc de odihnă și e asemenea porumbelului ieșit din corabia lui Noe, care n'a găsit loc de popas de urgia potopului. Civilizația și cultura și atâtea comori spirituale sunt amenințate să piară și numai religia le poate salva.

Iar țara noastră scumpă e ca o insulă în mijlocul oceanului năprasnic. Și suntem în Biserică strămoșească într'un moment istoric, când ni se cere să venim într'ajutorul Statului, al Tronului și al patrimoniului sacru, moștenit dela înaintași.

Ortodoxia străbună ca doctrină, ca practică și ca metodă, e instrumentul lui Dumnezeu de atingere cu viața noastră, în toată întinderea ei, și varietatea și bogăția. Ea este capabilă și la ea apelăm să ne cuprindă pe toți într-o unitate sufletească indestructibilă, să ne reînarmeze, să ne renască ca să putem înfrunta orice încercări.

Ortodoxia străbună e darul cel mai scump pe care ni l-a făcut Dumnezeu neamului nostru. Și în biserică strămoșească a plasat Dumnezeu, pacea, viața și menirea noastră în lume.

Niciodată Biserică noastră n'a fost mai bine pregătită în istoria ei ca azi să-și implinească marea sa misiune în mijlocul neamului. Și ea e gata a-și îndeplini această misiune și așteaptă dela toți fiii săi să-și ancoreze sufletele în Evanghelie, să realizeze adevărul ei, disciplina ei și sfințenia ei.

Pe toate cărările vieții sunt înălțate prestolurile preamării lui Dumnezeu și ale slujirii deapropelului. Și legea străbună va fi biruitoare, pentru că nu caută iubirea de putere ci răspândește puterea iubirii, a binelui și a păcii.

De două decenii sfânta noastră biserică e în ascensiune continuă. Această epocă de înflorire coincide cu epoca de păstorie a I. P. S. Voastre. Recunoscători și mulțumitori lui Dumnezeu pentru înflorirea sfintei noastre Biserici, rugăm pe Dumnezeu să umbreze cu darul său via sa, iar I. P. S. Voastre să Vă dăruiască mulți ani de binecuvântată păstorie.

Intru mulți ani, Stăpâne!

Nr. 213/1938

(68) 1-3

Concurs

Se publică concurs pentru întregirea parohiei vacante de cl. I, din I. G. Duca (Cristur), prof. Odorhei, cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Beneficiile împreunate cu acest post:

1. Salariul dela stat.
2. 13 jug. cadastrale cl. I pe malul Târnavei-mari. Impozitul lor privește pe paroh.
3. 2 jugăre cadastrale pentru chirie; aceeași calitate, același loc.
4. Stola uzitată în parohie și cel puțin 40 lei de familie la Bobotează.
5. Grădina bisericii rămâne în folosința parohului.

Cereri de concurs se vor înainta Onor. oficiului protopopesc ortodox român din Odorhei în termenul arătat.

Candidații vor anexa la cererea de concurs și permisiune de-a candida, dela Prea Ven. Consiliu Arhiepiscopesc Sibiu, și se vor prezenta cu incuviințarea prealabilă a oficiului protopopesc în vreo Duminecă sau sărbătoare la biserică, spre a servi, a cânta și a face cunoștință cu parohienii.

I. G. Duca (Cristur), din sedința consiliului parohial, ținută în 26 Nov. 1938.

Prof. preotul Simion Radu paroh

Oficiul protopopesc în înțelegere cu consiliul parohial

Odorhei, 28 Noemvrie 1938.

Secretar: Ioan Rusu institutor

Seb. Rusan adm. protop.

Citii, sprijiniți și răspândiți ziarul
Telegraful Român

INFORMAȚIUNI

Mulțumiri arhieresti. I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae mulțumește călduros pe această cale tuturor, cari i-au adresat felicitări din prilejul sărbătorilor Nașterii Domnului și ale Anului nou, le împărtășește arhieresti binecuvântări și roagă pe bunul Dumnezeu să le dăruiască viață îndelungată și plină de roade duhovnicești în anul 1939.

În apărarea granițelor. Comunele județului Sibiu au contribuit la „Frontul apărării granițelor”, suma de 204.500 lei.

Locuitorii României, conform datelor Institutului central de statistică acum apărute, erau la 1 Iulie 1938 în număr de 19 milioane 750 mii, cu un spor anual de 214 mii locuitori. Repartizați pe provincii: Muntenia are 4 $\frac{1}{2}$ milioane locuitori; Transilvania 3 milioane 444 mii; Basarabia 3 milioane 147 mii; Moldova 2 milioane 744 mii; urmează Oltenia, Banatul, Bucovina, Crișana și Maramureș.

† **Coriolan Crăciun,** elev în clasa VII-a a liceului „Regele Carol II” din București și fiul parohului nostru Em. Crăciun din Sebeșul de jos, a încetat din viață în etate de 19 ani, în ziua de 28 Decemvrie 1938. Rămășițele pământești ale tinerului decedat au fost depuse în cavoul familiar din cimitirul bisericii ortodoxe din comuna Glâmbocă, județul Sibiu, în 30 Decemvrie 1938. Fie-i memoria binecuvântată și în veci neuitată!

Comitetul central al „Asociațiunii” aduce viile sale mulțumiri dlor mai jos indicați cari au binevoit să-și răscumpere de Sf. Sărbători și a Anului nou cu următoarele sume donate în scopurile culturale ale instituțiunii: 1. Dl Marius Sturza prof. univ., Cluj Lei 500; 2. Dl Dr. Ion Victor Vancea, notar public Alba-Iulia Lei 300; 3. Sextil Pușeariu, prof. univ., Cluj Lei 250; 4. Dl Prof. Dr. I. Gărbacea, dela Univ. Cluj Lei 10.000. Total Lei 11.050.

Preot condamnat. Tribunalul militar din Cluj a condamnat pe canonicul romano-catolic Dr. F. Scheffer la 2 ani închisoare, 10 mii lei cheltuieli de judecată și 6 ani interdicție, pentru că acest canonic a încercat să treacă în Ungaria mai multe manifeste, menite să le publice în presa maghiară. — Pedepsa este prea blândă pentru omul care vrea să tulbure pacea între popoare.

E timpul suprem! Negustoria, în mâinile jidovilor, însemnează o adevărată primejdie națională. Satele țării noastre, locuite de români, sunt presărate de crășme, ear crășmari sunt, în covârșitoare majoritate, jidovi. Închizându-se toate crășmele jidovești, se face în același timp o mare operă sanitară. În nordul cutropit al țării au fost, în sfârșit, închise aceste cuiburi de otrăvire cu alcool. După aceasta trebuie să urmeze și închiderea drogheriilor jidovești, după exemplul urmat de alte țări, unde nu se mai dau autorizații pentru deschiderea de asemenea instituții.

Rusia sovietică introduce, începând cu 1 Ianuarie 1939, învățământul despre ateism ca obligator în toate școlile sale. În schimb **poporul Rusiei** manifestă tot mai curajos interesul viu pentru chestiunile religioase creștine. Părinții copiilor cultivă credința față de micuți și zădărnicesc efectele propagandei bezbojnicilor.

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu. Duminecă, în 8 Ianuarie 1938, va predica părintele Sp. Căndea.

Poșta redacției

Dlul P. D. în O. S'au trimis, conform dorinței, Pr. V. D. în 7. Am primit toate lucrările. Vor apărea pe rând.

Poșta Administrației

Mat multora. Exemplare, din anii precedenți ai folii noastre, nu mai avem.